

сове звільнення від сплати мита та ПДВ на устаткування і комплектуючі для металургійної галузі, що не виготовляється в Україні; оптимізація відносин з державними монополіями (мораторій на підвищення тарифів, оптимізація розрахунків і т. ін.); підтримка інвестиційних проектів шляхом отримання кредитних ліній у державних банках; використання протекціоністських заходів (проведення антидемпінгових розслідувань, введення симетричних тарифних бар'єрів); підвищення ефективності програм страхування експорту.

По-четверте, важливим є стимулювання внутрішнього попиту на металопродукцію. Основними споживачами металу в Україні є будівельна галузь, житлово-комунальне господарство, газотранспортна система, залізничний транспорт і т. ін., тому доцільно створити сприятливі умови для розвитку цих галузей.

Література

1. Горошкова Л.А. Моделирование цикличности развития черной металлургии и обеспечивающих отраслей в условиях трансформации экономики / Л.А.Горошкова // Экономический бюллетень Научно-исследовательского института Министерства экономики Республики Беларусь. – 2011. - №4.
2. Горошкова Л.А. Економічна циклічність розвитку металургійної та забезпечуючи галузей / Л.А.Горошкова // Економічний вісник університету. Економічний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім.Г.Сковороди. – 2011. – Випуск 17/2.
3. Демчук Н.І. Циклічність та негативні наслідки фінансово–економічної кризи в Україні / Н.І.Демчук // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1iid=102>
4. Економічна криза в Україні: виміри, ризики, перспективи / Я.А. Жаліло, О.С. Бабанін, Я.В. Белінська та ін. / за заг. ред. Я.А. Жаліла. — К.: НІСД, 2009. – 142 с.
5. Розгортання фінансово–економічної кризи в Україні у 2009 році: негативні наслідки та засоби їх пом'якшення: науково–аналітична доповідь / за ред. В.М. Гейця. – К.: Ін-т екон. та прогнозув.; ін-т демографії та соц. дослідж. НАН України, 2009. – 106 с.
6. <http://www.ukrstat.ua>.

Григораш О. В., Плакида С. І.

РОЛЬ І МІСЦЕ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна система господарювання обумовлює зміну форм і методів управління економікою підприємства, вимагає нових підходів до визначення ефективності його діяльності. Важливим аспектом ефективного функціонування суб'єкта господарської діяльності є діагностика його діяльності, яка зумовлює перспективи розвитку підприємства та зміцнює його конкурентних позицій на

ринку. За твердженням науковців та провідних економістів, саме діагностика ефективності стає ключовим чинником формування стратегії діяльності для досягнення кращих результатів.

Метою дослідження є вивчення і оцінка сутності, ролі економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства, місця економічної діагностики в системі управління діяльністю підприємства, а також проблем економічної діагностики.

Проблемам теорії, методології і практичним питанням діагностики ефективності діяльності підприємств присвячено велику кількість наукових праць закордонних і вітчизняних економістів: О.І. Амоша, Дж. Блэка, А. Бравермана, С.Г. Дзюби, П.В. Журавльова, Дж.М. Іванцевича, В.М. Колпакова, А.А. Лобанова, В.Д. Пагрушева, Ф.Ю. Поклонського, М.Г. Рака, Д.С. Синка, Г.М. Скударя, А.А. Томпсона, С.В. Шекшня та ін. Слід відмітити розбіжність і неоднозначність у думках дослідників даного питання і як наслідок появу численної кількості підходів [3].

Таким чином, більш детальне вивчення наукових положень щодо діагностики дозволяє краще розглянути теоретичні аспекти та зробити практичні висновки.

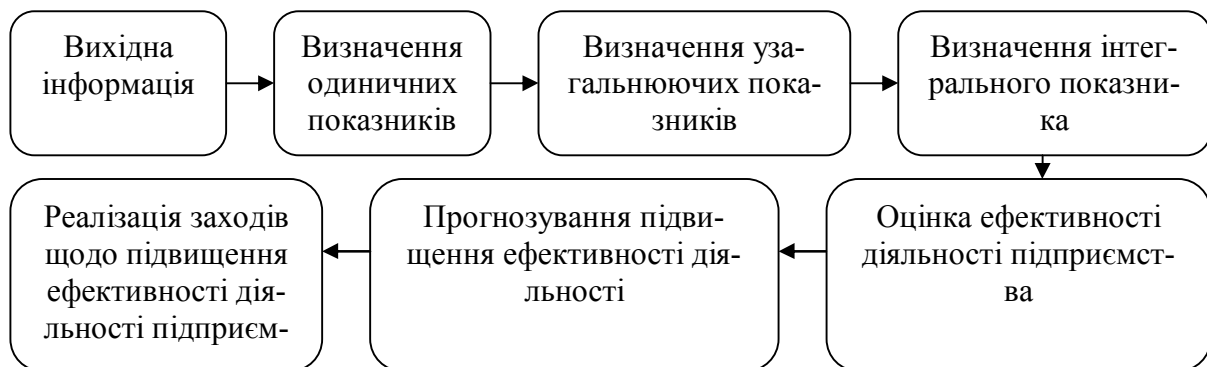

Рис. 1. Схема процесу оцінювання ефективності діяльності підприємства

Термін „діагностика” (від грец. *diagnostikos* – спроможний розпізнавати) дослівно перекладається з давньогрецької як розпізнавання стану об'єкта за другорядними ознаками. Інший можливий переклад цього терміна - вивчення стану об'єкта, у тому числі й економічного. Існують різні підходи до визначення сутності діагностики. Слід зазначити, що поняття «діагностика» раніше, в економічному значенні, вживалося здебільшого як синонім дослідження, вивчення чинників впливу на підприємницьку діяльність. Сьогодні під діагностикою слід розуміти процес оцінки (на основі комплексу методичних прийомів) стану об'єкта, предмета, явища чи процесу управління, що дає змогу виявити в них слабкі ланки та «вузькі місця» [1, с. 5].

Схематично процес оцінювання ефективності діяльності підприємства представлено на рис. 1.

Економічна діагностика займає важливе місце в системі управління діяльністю підприємства, яке в авторському баченні наведено на рис. 2, оскільки являє собою ефективний інструмент для інформаційно-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства. Результати діагностики складають основу для прийняття управлінських рішень, при цьому вони можуть бути використані як для стратегічних, так і для тактичних цілей.

Також важливим є оцінка ролі економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства, яку наведено на рис. 3. Роль економічної діагностики полягає в інформаційно-аналітичному забезпеченні процесу прийняття і реалізації управлінського рішення на підприємстві. Від того наскільки достовірна і повна інформація формується в процесі економічної діагностики, залежить якість прийнятого рішення, а надалі і підвищення ефективності діяльності підприємства [2, с. 11].

Рис. 2. Місце економічної діагностики в системі управління діяльністю підприємства

У сучасних ринкових умовах запорукою успіху підприємства є прогнозоване позитивне співвідношення між ризиками діяльності та очікуваними доходами. Таким чином, виходячи з наведеного вище, до найактуальніших проблем економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства, які потребують подальшого дослідження та удосконалення, необхідно віднести:

- систематизацію існуючих показників ефективності функціонування підприємства;
- розширення системи показників, в контексті дослідження чинників, що впливають на ефективність функціонування підприємства ;

- розподіл показників на рівні управління (виявлення можливих тактичних і стратегічних рішень, які приймають на підприємстві);
- застосування ефективної системи експертної оцінки, що виконує основні функції оцінки, контролю та моніторингу ефективності функціонування підприємства [4].

Рис. 3 Роль економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства

Отже, використання діагностики для оцінювання ефективності діяльності підприємств особливо актуальне для перспектив діяльності кожного підприємства, тому що якісно проведена діагностика створює необхідне аналітичне підґрунтя для формування умов ефективного управління діяльністю підприємства, визначення переліку раціональних заходів щодо підвищення прибутковості.

Література

1. Коротков Е. М. Антикризисное управление: Підручник / Коротков Е. М. та др. М.: ІНФРА-М, 2001. - 432 с.
2. Фролова Л. В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / Л. В. Фролова, О. О. Никитенко, С. О. Єрмак, Л. В. Івкова. – Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. – 158 с.
3. Гречан А. П., Радіонова Н. Й. Діагностика ефективності діяльності підприємства [Електроний ресурс]. – Електроні текстові дані (82 Кб). – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2011_10_1/Grechina.pdf>.

4. Івасів Г. Р. Діагностика ефективності функціонування торговельного підприємства [Електроний ресурс]. – Електроні текстові дані (97 Кб). – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/19_1/94_lwasiw_19_1.pdf>.

Гринів Л.В., Передерко В.П.

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Вступ. Належний рівень розвитку готельного господарства сприяє поживленню усіх суспільно-економічних контактів та зв'язків, посилює економічний потенціал, піднімає рейтинг держави, окремих її регіонів у світовому співтоваристві. Готелі можна вважати найважливішим елементом інфраструктури туристичного бізнесу, а туризм – основним з напрямків реалізації готельних послуг. Враховуючи географічне розташування Івано-Франківської області, підвищення ефективності туристичної галузі є пріоритетним напрямком розвитку економіки області, а готельний бізнес – невід'ємною частиною туристичної індустрії.

Постановка завдання. Територіальне поєднання природних, рекреаційних і бальнеологічних ресурсів Карпат дозволяє в перспективі сформувати рекреаційно-туристичні суперсистеми, кожна з яких може базуватись на місцевих природних умовах та лікувальних ресурсах, тобто саме туристична галузь має всі передумови стати стратегічною галуззю розвитку краю. Однак для ефективного її використання, створення потужного туристичного господарства необхідно забезпечити високий рівень управління готельним потенціалом туристичної галузі та провести адекватну його оцінку. Саме необхідність покращення управління конкурентним потенціалом готельного господарства туристичної галузі регіону підтверджує актуальність теми дослідження і першочерговість вирішення цієї проблеми.

Результати дослідження. Потенціал галузі – реальна чи ймовірна здатність підприємств виконати цілеспрямовану роботу та забезпечити можливості досягнення поставлених цілей.

Оцінка потенціалу галузі регіону – це пошук сукупності характеристик, показників і властивостей, що дозволяють у достатній мірі описати галузь регіону та оцінити його можливості по забезпеченню задоволення відповідних суспільних, соціальних та економічних потреб населення регіону та держави в цілому на перспективу. З метою формування збалансованого, здатного до самозростання потенціалу галузі необхідно здійснювати постійний пошук, відбір і опрацювання найбільш привабливих ідей розвитку як за окремими напрямками діяльності, так і в цілому з урахуванням інтересів населення і взаємодіючих сторін [4, с. 245].

Останнім часом спостерігається суттєве поживлення розвитку туризму в цілому та готельного господарства в Івано-Франківській області зокрема [1].